

کتابخانه
موزه و مرکز اسناد
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

اسلام پژوهی - ۱۸

مجله
لیت صحاح

مریم صالحی نیا

قدت و ساختار جستاری در روایت‌شناسی تطبیقی متون

کتابخانه
نشر نگاه معاصر

فصل دوم: زیرمتن [۱۵]	۲۶۲
داستان‌های مشترک	۱۸۱
روایات داستانی غیر مشترک	۱۵۰-۱۵۱-۱۵۲-۱۵۳-۱۵۴
فصل سوم: فرامتن و بینامتن [۲۹]	
۱. اسامی	
۲. اسامی خاص	
۳. افعال و فرهنگ به نمان	
۴. عناصر و سازه‌های فارسی	
فصل چهارم: داستان [۳۲]	
۱. ساختار داستان در کتاب مقدس	۷۶۲/۷۶۱
۲. ساختار داستان در قرآن	۷۷۷/۷۷۶

۶-۶. ۵۲۲

۶-۴. ۸۹۲

[۶۷۲] نامتذکره: ویراسته

۵-۴. ۶۷۲

۵-۲. ۹۸۷

۵-۲. ۳۵۲

۵-۲. ۱۰۲

۵-۵. ۷۰۲

۵-۱. ۷۱۶

فهرست

۷. □ مقدمه

فصل اول: پیرامتن [۱۳]

۱۴. ۱-۱. ساختار و شکل ظاهری کتاب مقدس

۲۹. ۲-۱. تدوین و شکل‌گیری قرآن

۳۵. ۳-۱. تفسیر قرآن و کتاب مقدس

فصل دوم: زیرمتن [۵۱]

۵۲. ۱-۲. داستان‌های مشترک

۱۲۴. ۲-۲. روایات داستانی غیر مشترک

فصل سوم: فرامتن و بینامتن [۱۲۹]

۱۳۰. ۱-۳. اساطیر

۱۸۰. ۲-۳. افسانه‌ها

۱۹۱. ۳-۳. ادبیات و فرهنگ یونان

۲۱۳. ۴-۳. عناصر و سازه‌های تاریخی

فصل چهارم: داستان [۲۳۳]

۲۳۳. ۱-۴. ساختار داستان در کتاب مقدس

۲۴۷. ۲-۴. ساختار داستان در قرآن

- ۲۶۵..... ۳-۴ طرح ساختاری روایات ایدئولوژیک
- ۲۶۸..... ۴-۴ رده‌بندی کنشگرها

فصل پنجم: گفتمان [۲۷۹]

- ۲۷۹..... ۱-۵ ترتیب
- ۲۸۶..... ۲-۵ دیرش
- ۲۹۳..... ۳-۵ بسامد
- ۳۰۱..... ۴-۵ وجه
- ۳۰۷..... ۵-۵ لحن
- ۳۱۷..... سخن پایانی

- ۳۲۵..... □ کتابنامه
- ۳۳۷..... □ نمایه

۱-۱	مقدمه	۱
۱-۲	روش تحقیق	۱۳
۱-۳	چارچوب نظری	۱۵
۱-۴	روش گردآوری داده‌ها	۱۷
۱-۵	روش تحلیل داده‌ها	۱۹
۱-۶	روش اعتبار‌سنجی	۲۱
۱-۷	روش اخذ نتیجه	۲۳
۱-۸	روش نگارش	۲۵
۱-۹	روش انتشار	۲۷
۱-۱۰	روش ارزیابی	۲۹
۱-۱۱	روش نتیجه‌گیری	۳۱
۱-۱۲	روش پیشنهاد	۳۳
۱-۱۳	روش منابع	۳۵
۱-۱۴	روش ضمیمه	۳۷
۱-۱۵	روش فهرست	۳۹
۱-۱۶	روش تصحیح	۴۱
۱-۱۷	روش چاپ	۴۳
۱-۱۸	روش توزیع	۴۵
۱-۱۹	روش نگهداری	۴۷
۱-۲۰	روش بازیافت	۴۹
۱-۲۱	روش تخریب	۵۱
۱-۲۲	روش بازیافت	۵۳
۱-۲۳	روش بازیافت	۵۵
۱-۲۴	روش بازیافت	۵۷
۱-۲۵	روش بازیافت	۵۹
۱-۲۶	روش بازیافت	۶۱
۱-۲۷	روش بازیافت	۶۳
۱-۲۸	روش بازیافت	۶۵
۱-۲۹	روش بازیافت	۶۷
۱-۳۰	روش بازیافت	۶۹
۱-۳۱	روش بازیافت	۷۱
۱-۳۲	روش بازیافت	۷۳
۱-۳۳	روش بازیافت	۷۵
۱-۳۴	روش بازیافت	۷۷
۱-۳۵	روش بازیافت	۷۹
۱-۳۶	روش بازیافت	۸۱
۱-۳۷	روش بازیافت	۸۳
۱-۳۸	روش بازیافت	۸۵
۱-۳۹	روش بازیافت	۸۷
۱-۴۰	روش بازیافت	۸۹
۱-۴۱	روش بازیافت	۹۱
۱-۴۲	روش بازیافت	۹۳
۱-۴۳	روش بازیافت	۹۵
۱-۴۴	روش بازیافت	۹۷
۱-۴۵	روش بازیافت	۹۹
۱-۴۶	روش بازیافت	۱۰۱
۱-۴۷	روش بازیافت	۱۰۳
۱-۴۸	روش بازیافت	۱۰۵
۱-۴۹	روش بازیافت	۱۰۷
۱-۵۰	روش بازیافت	۱۰۹

مقدمه

قدسیّت ساختاری منسجم، یگانه و استوار دارد که در هر فضایی قابل شناسایی است و می‌شود رد پایش را حتی در فضای مه‌آلود فراسوی اسطوره و افسانه از زبان گنگ و ناآشنای انسان پیشاتاریخی دریافت و بازشناخت. همچنان‌که نگاه عمیق عاشقانه می‌تواند چیزی از زیبایی خیره‌کننده معشوق را در چهرهٔ چروکیدۀ سالخورده‌ترین اجداد او بازابد و درست خلاف باور اغلب ما، حضور یا عدم حضور اسطوره و افسانه و تاریخ، محک سنجش راست‌نمایی یا ناراستی متون قدسی نیست. قدسیّت ساختاری دارد و نشانه‌هایی آشنا که به گونه‌ای وهم‌انگیز در طیف وسیعی از اسطوره‌ها، افسانه‌ها و حکایت‌ها در سراسر تاریخ تکرار شده. این نشانه‌های ساختاری گرچه دور از دست و گاه تفسیرناپذیر است اما آشناست و در بردارندهٔ پیامی یگانه. بررسی تطبیقی ساختار روایی متون مقدس، از سویی سیمای تغییرناپذیر قداست و از سوی دیگر دگرگونی و ضرورت تاریخی روایت آن را آشکار می‌سازد و از این رهگذر راه را برای تحلیل، ارزیابی و فهم متون مقدس، می‌گشاید. در میان متون مقدس، فرازهای قابل ملاحظه‌ای از کتاب مقدس و قرآن به روایت داستان‌هایی اختصاص یافته که از درونمایه‌ای یکسان برخوردارند از آن‌جا که ساختار روایی و شیوه بیان متفاوتی در دو کتاب به کار رفته، بستر مناسبی برای پژوهشی تطبیقی ساختاری فراهم آمده است. تحلیل و بررسی این روایات از دیدگاه روایت‌شناسی ساخت‌گرا با نظر به آنچه تفاسیر، پژوهش‌های تاریخی و مطالعات اسطوره‌شناسی در این باره ارائه می‌دهند محور اصلی مباحث این پژوهش را تشکیل می‌دهد.

نخستین اثری که در پیشینه این پژوهش می‌توان به آن اشاره کرد منشأ و خاستگاه داستان‌های اسلامی در قرآن و حیات پیامبران اثر دیوید سیدرسکی است که در سال ۱۹۳۳ در پاریس منتشر شده است.^۱ این اثر به فارسی ترجمه نشده، اما یکی از منابع اصلی ماسون، پژوهشگر دیگر

1. Sidersky, *Les origines des légends musulmanes dans le Coran et dans la vie des prophètes*